

Financuar
nga Bashkimi Evropian
dhe Këshilli i Evropës

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Zbatohet
nga Këshilli i Evropës

INFORMOHU
PËR NDIHMËN
JURIDIKE FALAS

**PYETJET QË SHTROHEN SHPESH NË LIDHJE
ME TË DREJTËN E PRONËSISË**

ÇFARË PARAQET E DREJTA E PRONËSISË?

E drejta e pronësisë domethënë se diçka është e juaja, që vërtetohet me dokumente përkatëse të lëshuara nga organet kompetente.

Për shembull:

- ✓ Pronësia mbi shtëpinë tregohet me fletë të pronësisë të cilin e lëshon Agjencia për kadastër të patundshmërive
- ✓ Pronësia e automjetit tregohet me lejen e qarkullimit të cilën e lëshon Ministria e punëve të brendshme.

SI TË MBROJË TË DREJTËN TIME TË PRONËSISË?

Hapi i parë drejtë mbrojtjes të së drejtës të pronësisë është pikërisht ai – **regjistrimi i pronësisë në institucionet përkatëse.**

Kur në Agjencinë për kadastër të patundshmërive jeni regjistruar si pronar, tjetër person nuk mundet pa pëlqimin tuaj të regjistrohet si pronar.

Pyetjet që shtrohen shpesh në lidhje me të drejtën e pronësisë

KONTRATA PËR MBAJTJE TË PËRJETSHME

Me Kontratën për mbajtje të përhjetshme, një person de-tyrohet që të gjithë **jetën të mbajë pranuesin e mbajtjes apo ndonjë person të tretë, kurse pranuesi i mbajtjes si kompensim i lë të gjithë pronën e tij apo një pjesë të caktuar të pronës të tij, dorëzimi i të cilës është shtyrë deri në vdekjen e tij.**

Kontrata gjithmonë lidhet në formë me shkrim dhe vërtetohet në gjykatë apo noter, në prani të dy dëshmitarëve.

Pas kësaj procedure, Kontrata për mbajtje të përhjetshme, regjistrohet në librat publik, respektivisht në Agjencinë për kadastër të patundshmëriëve.

Kontrata mund të prishet me marrëveshje(ujdi), në të njëjtën mënyrë siç ishte lidhur.

SI INICIOHET PROCEDURA TRASHËGIMORE?

Për iniciimin e procedurës trashëgimore, parashtrohet **Propozim për hapjen e trashëgimisë deri te gjykata në territorin e të cilës ka jetuar i i ndjeri**. Bashkarisht me propozimin, duhet të parashtrohen edhe këto dokumente:

- ✓ Certifikatë nga libri amzë i të vdekurve për trashëgimlënësin;
- ✓ Dëshmi për pronësinë e trashëgimlënësit që është lëndë e trashëgimisë (fletë pronësie, librezë kursime, leje qarkullimi, leje për përdorim të armëve)
- ✓ Certifikatë nga libri amzë i të martuarve për bashkëshortin e trashëgimlënësit;

- ✓ Certifikatë nga libri amzë i të lindurve për fëmijët e trashëgimlënësit;
- ✓ Certifikata të të gjithë personave të cilët paraqiten si trashëgimtarë të trashëgimlënësit.

Më tutje gjykata e ndan lëndën te noteri i autorizuar, i cili pas shqyrtimit të lëndës, i thërret dëshmitarët që ta ndajnë trashëgiminë. Çdo trashëgimtarë mund të pranojë apo të tërhiqet nga trashëgimia.

Në fund, noteri merr Aktvendim, në bazë të së cilit realizohet ndryshimi i pronësisë mbi pronën e luajtshme apo të paluajtshme të trashëguar.

A MUND TË TRASHËGOJË BORXH NË PROCEDURËN TRASHËGIMORE?

Nëse trashëgimlënësi me trashëgiminë ka lënë edhe borxhe, trashëgimtarët e trashëgojnë edhe borxhin në masën që përgjigjet me trashëgiminë që kanë trashëguar.

Pyetjet që shtrohen shpesh në lidhje me të drejtën e pronësisë

ÇFARË ËSHTË PROCEDURA E ESKPROPRIIMIT?

Ekspropriimi është marrja dhe kufizimi i të drejtës të pronësisë dhe të drejtave pronësore mbi patundshmëritë me qëllim të realizimit të interesit publik të vërtetuar me ligj, e me qëllim të ndërtimit të objekteve dhe realizimit të punëve tjera.

Ekspropriimi mund të jetë:

- ✓ **I plotë** – kur pushon e drejta e pronësisë mbi pronën e personave fizik apo juridik, kurse prona kalon në pronësi të shtetit, vetëqeverisjes lokale apo **qytetit të Shkupit**, dhe

- ✓ **Jo i plotë** – kur e drejta e pronësisë kufizohet, dhe vendoset servituti në dobi të shtetit, vetëqeverisjes lokale dhe qytetit të Shkupit.

Për patundshmërinë e ekspropriuar jepet **kompensim të drejtë** i cili nuk mund të jetë më **i ulët se vlera e patundshmërisë**, kurse shpenzimet mbulohen nga ai që ka propozuar ekspropriimin.

ÇFARË DO TË NDODH NËSE NDËRTOJË PA LEJE PËR NDËRTIM?

Ndërtimi pa leje për ndërtim, apo me tejkalimin e lejes për ndërtim, paraqet **investim në objekt të ndërtuar në mënyrë të kundërligjshëm** i cili sipas Ligjit të **ndërtimit** menjahet.

Gjithashtu, të ndërtuarit pa leje për ndërtim, apo me tejkalimin e lejes të ndërtimit paraqet vepër penale, për të cilën Kodi penal parasheh dënim me burg prej tri vitesh.

KU MUND TË DREJTOHEM PËR NDIHMË JURIDIKE FALAS?

- ✓ Shoqata dhe klinika juridike të cilat janë të autorizuara për dhënien e ndihmës juridike falas
- ✓ Avokatë me kompetenca të fituara për dhënien e ndihmës juridike dytësore
- ✓ Në zyrat rajonale të Ministria e Drejtësisë (lista e kontakteve në shtojcë):

Njësitë rajonale	Telefonat
Berovë	071 205 324
Manastir	071 223 392
Makedonski Brod	071 223 075; 078 640 786
Vinicë	071 213 964
Vallandovë	071 213 925
Gjevgjeli	071 224 678; 071 216 267
Gostivar	071 223 180
Dibër	071 223 768
Delçevë	071 283 948
Demir Hisa	075 766 695
Kavadarë	075 659 855
Kërçovë	071 224 652
Koçanë	071 221 580
Kratovë	
Kriva Pallankë	071 224 580
Krushevë	071 227 808
Kumanovë	071 227 962

Njësitë rajonale	Telefonat
Negotinë	071 223 191
Ohër	071 221 908
Prilep	076 232 886
Probishtip	078 330 434
Radovish	070 261 310
Resnjë	071 221 246
Sveti Nikole	071 227 862
Strugë	071 223 015
Strumicë	071 224 526
Tetovë	071 227 893
Veles	
Shtip	071 221 484; 070 821 089
Karposh	071221381
Qendra	078 442 006
Kisella Vodë	071 224 104
Gazi Babë	071 213 798
Çairit	

Pyetjet që shtrohen shpesh në lidhje me të drejtën e pronësisë

INFORMOHU PËR NDIHMËN JURIDIKE FALAS

www.pravnapomos.mk

Ky dokument u prodhuan me mbështetjen financiare të Bashkimit Evropian dhe Këshillit të Evropës.
Qëndrimet e shprehura në të nuk shprehin domosdoshmërisht mendimin zyrtar të secilës palë.

Financuar
nga Bashkimi Evropian
dhe Këshilli i Evropës

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Zbatohet
nga Këshilli i Evropës

Republika e Maqedonisë së Veriut

Ministria e Drejtësisë